

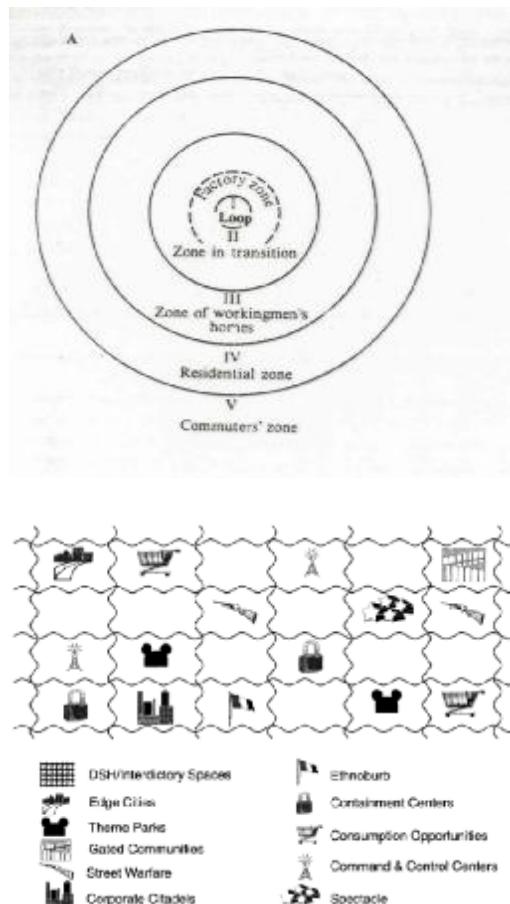
paradigmatické město / obyčejné město globální urbanismus / planetární urbanizace

---

Luděk Sýkora

Paradigmatické město

- města
- Chicago
- Los Angeles
- New York
- Londýn
- Praha
- Budapešť
- Varšava

- témata
- globalizace
- sociální polarizace / duální město
- postfordismus
- neoliberalismus a městská politika
- postmoderní kulturní transformace
- gentrifikace
- postsuburbia

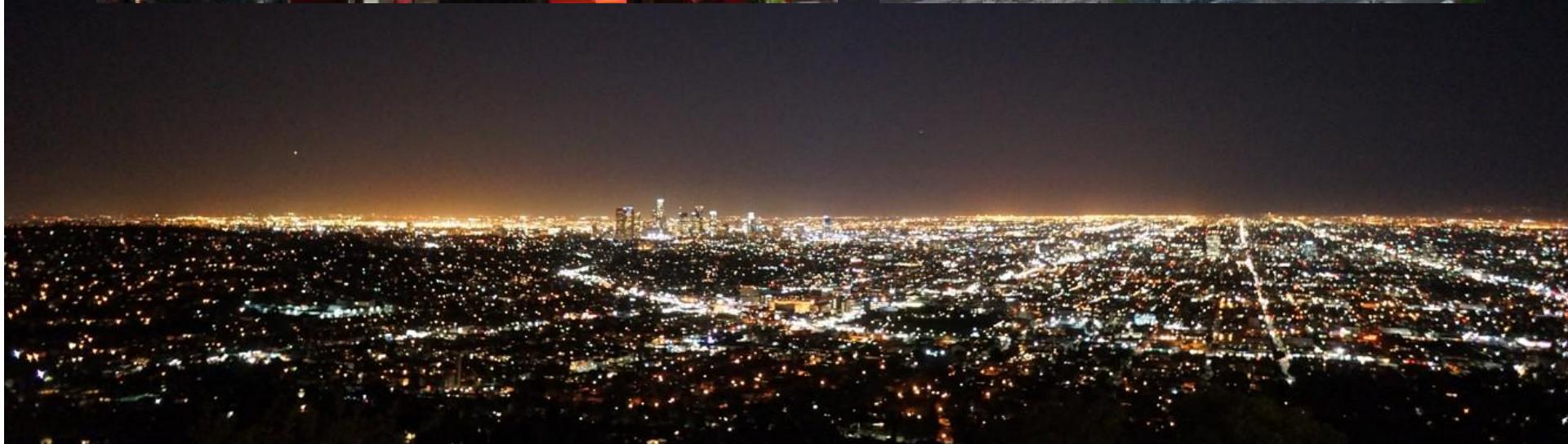
Amin, Graham 1997 *The Ordinary City*. TIBG.

Paradigmatické město a studium ostatních běžných (ordinary) měst

---

- **Modely a teorie paradigmatických měst** ovlivňují výzkum ostatních měst: postupy, metody, zaměření, kladení otázek a hledání odpovědí
- Vodítko, ale možnost **opominutí specifik**

- Můžeme **převzít koncepty** z jiné části světa a aplikovat je v místním kontextu (top-down, epistemologicky založený přístup)? Nebo máme spíše začít s místními ontologiemi a vytvářet **vlastní koncepty**? Nebo se naše zjištění pokusit zasadit do existujících konceptů a využít je při interpretaci (bottom up, ontologicky založený přístup)?
- Co vlastně hledáme? Společné (nebo unikátní) **prostorové vzorce** (pravidelnosti) nebo **mechanismy** (podmínky a aktéři), které utváří a přetváří místa a prostorové vzorce?
- **Studujeme stejná nebo odlišná města?**

globální urbanismus planetární urbanizace

Paradigmatické město - planetární urbanizace

globální urbanismus / globální urbanizace

- **podobné nové** sociálně-prostorové formace
- **síly** neoliberálního kapitalismu a jejich vliv na urbanizaci a restrukturalizaci měst
- **simultánnost** globálního kapitalismu a místního dědictví
- **hybridnost**: spolupřítomnost historických a současných forem urbanizace
- **dočasnost**: síla globálního kapitalismu vede k nové homogenitě globálního urbanismu

Paradigmatické město - planetární urbanizace

Planetární urbanizace

- **Merrifield:** „we should not even be talking of urban society but of planetary urbanization, of the **complete urbanization of society**“ (Merrifield 2012, The Urban Question under Planetary Urbanization. IJURR, p. 2)
- **Brenner, Smith:** „*Urbanization has become a planetary phenomenon.* Today, **urbanization is a process that affects the whole territory of the world** and not only isolated parts of it. The urban represents an increasingly worldwide, if unevenly woven, fabric in which the sociocultural and political-economic relations of capitalism are enmeshed. This situation of planetary urbanization means that **even sociospatial arrangements and infrastructural networks that lie well beyond traditional city cores, metropolitan regions, urban peripheries and peri-urban zones have become integral parts of a worldwide urban condition.** Concomitantly, the **urban/rural opposition** that has long underpinned the epistemology of urban concepts **has been profoundly destabilized**, at once in social science, planning practice and in everyday life. There is, in short, no longer **any outside to the urban world**; the **non-urban has been largely internalized** within an uneven yet planetary process of urbanization. Under these conditions, the urban/rural binarism is an increasingly obfuscatory basis for deciphering the morphologies, contours and dynamics of sociospatial restructuring under early twenty-first century capitalism. (Brenner, Schmid 2013 The ‘Urban Age’ in Question. IJURR, p. 21)

Globální urbanismus a jeho kritika

- The term **urbanism** ... refers to: the study of the physical needs of urban societies, the management of urban spaces (urban planning), the characteristic way of life of city dwellers, and urbanization.
- **Urbanization**, relatedly, has come to be seen as the destination of societal development.
- **Mainstream global urbanism** is not a coherent body of theory or practice, but loose bundles of ideas and practices that travel across the world - increasingly through transnational networks. In its mainstream form, it is a way of thinking about urbanism that explicitly or implicitly relies on cities in North America and Western Europe as the norm.
- This mainstream approach to global urbanism **takes for granted that capitalism and liberal democracy are natural, ubiquitous norms and capable of overcoming the poverty, inequality, and injustice** seen as so pervasive across the global South. ... mainstream global urbanism **persistently fails to deliver on its promise of prosperity for all.**
- *(Eric Sheppard, Helga Leitner & Anant Maringanti 2013 Provincializing Global Urbanism: A Manifesto. Urban geography)*

Postkoloniální alternativa?

- **Ananya Roy** (2009: 820) kritika hegemonie Euroamerických urbánních teorií: ‘It is time to blast open theoretical geographies, to produce a new set of concepts in the crucible of a new repertoire of cities’.
(Roy, A. (2009) The 21st-century metropolis: new geographies of theory. *Regional Studies* 43.6, 819–30.)
  - **Jennifer Robinson** (2011: 19) zdůrazňuje potřebu ‘rich and fragmented array of ongoing conversations across the world of cities’.
Robinson, J. (2011) Cities in a world of cities: the comparative gesture. *International Journal of Urban and Regional Research* 53.1, 1–23.
  - **Gayatri Chakravorty Spivak**: **planetarity** as an alternative to the global.
She argues against global regimes of truth and value, which she sees as both propagating the myth that the world is subject to human control and carrying the burden of Eurocentrism. In contrast, “planetarity” captures our planet as “a species of alterity, belonging to another system; ...we inhabit it, on loan” (Spivak 2003 , p. 72). „If we imagine ourselves as planetary subjects rather than global agents, planetary creatures rather than global entities, alterity remains underived from us; it is not our dialectical negation, it contains us as much as it flings us away. (Spivak 2003 Death of a Discipline, p. 73).
-